

Titulació	Tipus	Curs
4317520 Estudis Territorials i Planejament	OT	0

Professor/a de contacte

Nom: Montserrat Pallares Barbera

Correu electrònic: montserrat.pallares@uab.cat

Equip docent

Antoni Francesc Tulla Pujol

Esteve Dot Jutglà

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cap d'específic.

Objectius

L'objectiu d'aquest mòdul es aprofundir en el coneixement de les dinàmiques de desenvolupament local. El curs té dos objectius principals: la comprensió de la dinàmica del creixement i decadència territorial. El context més ampli en el qual s'emmarca el curs és la reestructuració actual de les economies locals i regionals, el canvi tecnològic accelerat, la internacionalització econòmica, així com els conflictes entre els interessos econòmics, socials i ecològics. Les classes es realitzaran en forma de seminari amb format de discussió, per aquest motiu els estudiants hauran de portar preparades les lectures per discussió a classe.

Al acabar el curs, l'estudiant ha d'estar familiaritzat en cadascuna de les següents quatre àrees:

1. Les teories de desenvolupament local que expliquen la localització d'activitats econòmiques i el creixement o disminució de les economies locals / regionals.
2. Les conseqüències del creixement econòmic local / regional i el desenvolupament en termes de la distribució dels beneficis i els costos en l'espai i entre diferents grups d'interès.
3. Les polítiques públiques proposades per fomentar el desenvolupament econòmic local.
4. Les deficiències i avantatges inherents de models alternatius de viabilitat econòmica.

Resultats d'aprenentatge

1. CA04 (Competència) Projectar el caràcter multidimensional de l'anàlisi territorial i urbana per mitjà de models de desenvolupament local i territorial que incorporin propostes als sistemes ambiental, econòmic, social i polític.
2. CA05 (Competència) Col·laborar en equips multidisciplinaris mitjançant l'anàlisi i la interpretació dels conflictes territorials aportant mecanismes de resposta i gestió.
3. CA06 (Competència) Organitzar propostes de desenvolupament que reequilibrin socialment i econòmicament els territoris a diverses escales.
4. KA04 (Coneixement) Identificar desigualtats i desequilibris territorials als espais vinculats a les noves tecnologies.
5. KA05 (Coneixement) Enumerar les polítiques de desenvolupament local, territorial i urbà més adequades als instruments disponibles.
6. KA06 (Coneixement) Definir els conceptes de l'ecologia ambiental en la gestió integrada del territori, en diverses escales (barri, municipi, metròpoli i regió).
7. KA07 (Coneixement) Relacionar el nivell de desenvolupament local amb els desequilibris socials i territorials per a diferents espais urbans, periurbans i perifèrics.
8. SA03 (Habilitat) Analitzar les propostes de desenvolupament local, territorial i urbà sota els conceptes relacionats amb el desenvolupament i la sostenibilitat.
9. SA04 (Habilitat) Il·lustrar propostes viables per resoldre els conflictes i optar entre les alternatives plantejades en els models de desenvolupament local i urbà.

Continguts

- Conceptes i debats entorn al concepte de desenvolupament local i territorial. Experiències, metodologies i models.
- Desenvolupament econòmic, globalització i crisi. Implicacions territorials. 2 - Desenvolupament econòmic, globalització i crisi. Implicacions territorials.
- El debat entorn a la sostenibilitat ambiental, social i econòmica.
- Polítiques de desenvolupament i agents socials. La governança, els règims de poder i els agents socials.
- El capital social coma eina de desenvolupament territorial.
- El desenvolupament i utilització de l'espai vinculats a les noves tecnologies i la economia del coneixement.
- Teoria de l'Avantatge Comparatiu. Mètode de la segona millor opció.
- Els serveis i la indústria, desenvolupament local i dinàmiques territorials: la incrustació territorial d'empreses en el territori i el nivell de confiança.
- L'agricultura social com una estratègia de desenvolupament local.
- El turisme com a dinamitzador del desenvolupament local.
- Nocions i perspectives de gènere en el desenvolupament local.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Assistir a conferències programades	1,5	0,06	KA07, SA03, SA04, KA07
Classes expositives amb suport de TIC, exemplificació i estudi de casos	26	1,04	CA06, CA06
Exposició de comentaris bibliogràfics a classe	3,7	0,15	CA06, CA06

Sortida de camp	1,5	0,06	CA06, SA03, SA04, CA06
Tipus: Supervisades			
Revisió de seguiment dels comentaris bibliogràfics i d'altres activitats	20	0,8	CA05, CA06, SA04, CA05
Tutories especialitzades individuals	5	0,2	CA04, CA05, CA06, KA04, KA05, KA06, KA07, SA03, SA04, CA04
Tipus: Autònomes			
Buscar informació sobre casos	12,5	0,5	SA03, SA03
Estudi i treball personal	55	2,2	CA04, CA05, CA06, KA04, KA05, CA04
Preparació de comentaris bibliogràfics	22,5	0,9	CA04, CA05, CA06, SA03, SA04, CA04

- La docència s'organitza mitjançant sessions teòriques i amb aportacions de conferenciant externs.
- Els estudiants hauran de fer, almenys, dues ressenyes bibliogràfiques d'acord amb els requeriments expressats pel professorat. Hi haurà un examen final on es tindrà en compte les lectures i les explicacions a classe.
- Està prevista una sortida de camp d'unes 5 hores de feina amb el professorat present.
- En grups de dos estudiants o individualment caldrà elaborar comentaris bibliogràfics que hauran de ser exposat en públic a classe.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen Final	50%	2,3	0,09	CA04, CA05, CA06, KA04, KA05, KA06, KA07, SA03, SA04
Exposició a classe	10%	0	0	CA04, CA05, CA06, KA04, KA05, KA06, KA07, SA03, SA04
Informe de la sortida de camp	15%	0	0	KA06, KA07, SA03, SA04
Ressenyes bibliogràfiques, i qüestionaris d'algunes conferències	25%	0	0	KA06, KA07, SA03, SA04

L'avaluació dels coneixements i les habilitats adquirides serà en base a quatre components:

1. Un examen final en el que cal obtenir una puntuació mínima de 5 sobre 10 per aprovar: 50%.
2. Les ressenyes bibliogràfiques, i qüestionaris d'alguns conferenciant s'inclouran com a part de les exposicions que es faran a classe, en grups o individualment: 20%.

3. L'assistència i participació a classe i altres elements que valorin la integració i seguiment del curs. Caldrà assistir a un 80% de les classes i participar en les activitats per superar l'avaluació: 15%.
4. Informe de la sortida de camp: 15%.

Informació a tenir en compte:

-Que l'examen és recuperable si no s'ha obtingut una nota mínima de 5 (Aprovat).

-Si la nota mitjana de l'assignatura és inferior a 5, l'alumne/a haurà d'anar a recuperació

-Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total.

-L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" si ha lliurat zero evidències d'aprenentatge o ha fet lliuraments que suposin fins a 1/3 de la nota total. Si supera aquest llindar, la qualificació final de l'assignatura ja no podrà ser "No avaluable" i es qualificarà a partir de les evidències d'aprenentatge aportades.

-Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única

Bibliografia

LA BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA ES LLIURARÀ A CLASSE I S'ACTUALITZARÀ AMB LES APORTACIONS CLÀSSIQUES I DARRERES APORTACIONS AL DESENVOLUPAMENT TERRITORIAL QUE ES CONSIDERIN.

BRADLEY, T.; LOWE, Ph (eds) (1984) *Locality and Rurality: Economy and Society in Rural Regions*, Norwick (England): Geo Books.

BULLER, H.; WRIGHT, S. (eds) (1990) *Rural Development: Problems and Practices*, Aldershot (England): Gower Publishing Company Ltd.

CASELLAS, A. (2007) "Gobernabilidad, participacion ciudadana y desarrollo economico: adaptaciones locales a estrategias globales" *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*. Barcelona: Universidad de Barcelona, 10 de julio de 2007, vol. XI, núm. 243 (enllaç).

CASELLAS, A. and PALLARES-BARBERA, M (2009). "Public Sector Intervention in Embodying New Economy in Inner Urban Areas: the Barcelona Experience" *Urban Studies*, Vol 46 (5&6). p.1137-1155.

CASELLAS, A. (2010) "La geografía crítica y el discurso de la sostenibilidad: Perspectivas y Acciones" *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 56/3, 2010, p. 575-583.

CASELLAS, A., DOT, E., PALLARES-BARBERA, M. (2010). "Creación de imagen, visibilidad y turismo como estrategias de crecimiento económico de la ciudad" *Finisterra. Revista Portuguesa de Geografía* 2010 Vol. XLV, 153-172

CASELLAS, A.; POLI, C. (2013) "Planificación urbana e innovación: De la tecnología y la práctica profesional a la innovación social y política" *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 59 (3), 435-454.

CASELLAS, A. (2014). "Desarrollo local y territorio. Del crecimiento indiscriminado a la viabilidad social"

económica". Àrea de Desenvolupament Econòmic y Social. Diputació de Barcelona.

<http://www1.diba.cat/liblioteca/pdf/54054.pdf>

DOT, E.; CASELLAS, A.; PALLARÈS-BARBERÀ, M. (2010) "L'ambigüitat de la producció intensiva en coneixement: el nou espai econòmic del Poblenou", Documents d'Anàlisi Geogràfica 56/3, 2010, p. 389-408.

EDWARDS, D.; GRIFFIN T.; HAYLLAR B. (2008) "Urban tourism research. Developing an Agenda"

4

EDWARDS, D.; GRIFFIN T.; HAYLLAR B. (2008) "Urban tourism research. Developing an Agenda" *Annals of Tourism Research*, Vol. 35, No. 4, p. 1032-1052.

ETXEZARRETA, M. (ed) (1988) *Desarrollo rural integrado*, Madrid: Serie Estudios MAPA.

FIGUEIREDO, E. (2008) "Imagine There's No Rural: The Transformation of Rural Spaces into places of Nature Conservation in Portugal", p. 159-171, *European Urban and Regional Studies*, 15 (2).

GIBSON-GRAHAM, J.K. (2006) *A Postcapitalist Politics*. Minneapolis: Uni. of Minnesota Press.

GIBSON-GRAHAM, J.K. (1996) *The End of Capitalism (As We Knew It): A Feminist Critique of Political Economy With New Introduction*. Minneapolis: Uni. of Minnesota Press.

GIBSON-GRAHAM, J.K. (2008). "Diverse Economies: Performative Practices for 'Other Worlds'. *Progress in Human Geography* 32 (5), p.1-20.

GIBSON-GRAHAM J.K. and ROELVINK, G. (2010) "An Economic Ethics for the Anthropocene". *Antipode*, 41(s1), p. 320-346.

GIBSON-GRAHAM, JK (2011). "A Feminist Project of Belonging for the Anthropocene", *Gender, Place and Culture*, vol. 18, no. 1, pp. 1-21.

GOVERDE, H.; de HAAN, H.; BAYLINA, M. (eds) (2004) *Power and Gender in European Rural Development*, Aldershot (England): Ashgate Publishing Ltd.

GUIRADO, C. BADIA, A.; TULLA, A.F.; VERA, A.; VALLDEPERAS, N. (2013) "L'Agricultura Social. Aproximació teòrica i dimensió en el context europeu", *Biblio 3W*. Volumen XVIII, nº 1046.

HALFACREE, K.; KOVÁČH, I.; WOODWARD, R. (eds) (2002) *Leadership and Local Power in European Rural Development*, Aldershot (England): Ashgate Publishing Ltd.

LAKSHMANAN T.R. i CHATTERJEE, L. (2006). The entrepreneurial city in the global market place. *International Journal Entrepreneurship and Innovation Management*, 6(3).

LAKSHMANAN T.R. i BUTTON, K.J., (2008). Chapter 22. Institutions and regional development.

LAKSHMANAN T.R. i CHATTERJEE, L. (2009). *NEW GOVERNANCE INSTITUTIONS IN THE ENTREPRENEURIAL URBAN REGION*, Boston Universit, (Paper Forthcoming in *Innovation, The European*

Journal of Social Science Research)

MARTÍNEZ VEGA, J.; ROMERO CALCERRADA, R. (2003) "Repercusión de los espacios naturales protegidos en la economía rural española", p. 41-60, Serie Geográfica, núm. 11.

PALLARÈS i BARBERÀ, M. (2011). "Com canviar quan els canvis són difícils? Avantatges i desavantatges de la Barcelona competitiva des de l'economia simbòlica", a Treballs de la SCdG, 69, 229:245. Llegiu-lo a <http://scholar.harvard.edu/montserrat-pallares-barbera/publications>.

PALLARES-BARBERA M, SUAÚ-SANCHEZ P, LE HERON R, FROMHOLD-EISEBITH M. (2012). "Globalising Economic Spaces, Uneven Development and Regional Challenges: Introduction to the Special Issue". Urbani Izziv Urban Challenge [Internet]. 23(2):S2 - S10. Llegiu-lo a: urbani-izziv-en-2012-23-supplement-2-000_introd.pdf

PALLARÈS-BLANCH, M.; PRADOS, M.J.; TULLA, A.F.(2014) "Naturbanization and Urban-Rural Dynamics in Spain: case study of New Rural Landscapes in Andalusia and Catalonia", European Countryside (electronic paper), Vol. 6, Number 2, p. 118-160.

PALLARÈS-BLANCH, M.; TULLA, A.F.; VERA, A. (2015) "Environmental capital and women's entrepreneurship: A sustainable local development approach", Carpathian Journal of Earth and Environmental Sciences, Vol. 10, No. 3, p. 133-146

PRADOS, M.J (2005), "Territorial Recognition and Control of Changes in Dynamic Rural Areas. 5

PRADOS, M.J (2005), "Territorial Recognition and Control of Changes in Dynamic Rural Areas. Naturbanization of the Process in Andalusia, Spain". Journal of Environmental Planning and Management, 48(1), p. 65-83.

PRADOS, M.J. (ed) (2009) Naturbanization: New identities and processes for rural-natural areas, London: Taylor & Francis Group.

POLI, C. (2010) "Sustainable Development: from Fallacy to Fraud", Human Geography. A new Radical Journal, Vol. 3 ,2, p. 63-82.

PUJADAS, R.; FONT, J. (2007) Ordenación y Planificación Territorial, Madrid: Editorial Síntesis.

RODRIGUEZ GUTIERREZ, F (ed) (1999) Manual de Desarrollo local, Gijón: Ediciones TREA, S.L.

SELMAN, P. (1996) Local Sustainability. Managing and Planning Ecologically Sound Places, London: Paul Chapman Publishing Ltd.

SUAÚ-SANCHEZ P, PALLARES-BARBERA M, TAMÁSY C, TAYLOR M. (2012). "Relational Dimensions of Regional Growth: Introduction to the Special Issue". Urbani Izziv Urban Challenge [Internet]. 23(1):S2 - S6. Llegiu-lo a: urbani-izziv-en-2012-23-supplement-1-000_introd.pdf

TARROJA, A.; CASTAÑER, M.; MERCADÉ, M. (Dir) (2003 a 2012), Anuari Territorial de Catalunya, Barcelona: Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC).

TULLA, A.F. (2009) "Urbanización en el medio rural", p. 115-142, en GÓMEZ ESPÍN, J.L. y MARTÍNEZ, R. (Eds) Desarrollo rural en el siglo XXI. Nuevas orientacions y territorios. Murcia: Univ. De Murcia.

TULLA, A.F.; PALLARÈS-BARBERÀ, M.; VERA, A. (2009) "Naturbanization and Local Development in the mountain areas of the Catalan Pyrennes", p. 75-92, en PRADOS, M.J. (Ed) Naturbanization. New identities and processes for rural - natural areas. London: Taylor & Francis

VACCARO, I. (2006) "Valles Postindustriales: la urbanización de las montañas y sus consecuencias sociales y ecológicas" a Frigolé, J. y Roigé, X. (eds) Globalidad y localidad. Perspectiva etnográfica. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona, p. 61-90.

VÁZQUEZ-BARQUERO, A. (2000) "Desarrollo endógeno y globalización", p. 1-27, EURE, vol. XXVI, núm. 79.

VERA, A.; BADIA, A.; TULLA, A.F. (2011) "Desarrollo local en el Pirineo Catalán: Impulso económico y uso sostenible del territorio", p. 9-27, FINISTERRA, XLVI, núm. 92.

WILLEMS, J. (2013) Dictamen del Comité Económico y Social Europeo sobre el tema "La agricultura social: los Servicios asistenciales ecológicos y las políticas socio-sanitarias" (2013/C 44/07).

Programari

Cap d'específic.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Català	segon quadrimestre	tarda